

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/165/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111223966
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3111223966.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: M. I. X., a. s. so sídlom F., S. XXXX/XXX, IČO XX XXX XXX proti odporcovi S. D., naposledy bytom S., U. M. 4, toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou U. D. O., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trenčín o zaplatenie 164,56 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11.januára 2013, č. k. 11C/55/2012-48 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku, ktorým bol v ostatnej časti návrh zamietnutý a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 91,45 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 91,45 Eur od 02.02.2010 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 12,19 Eur a náhradu trov konania vo výške 4,29 Eur, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V ostatnej časti sa návrh zamietol. Vychádzal zo zistenia, že dňa 01.04.2009 uzavrel úverovú zmluvu číslo 3904002977 odporca ako dlžník s navrhovateľom ako veriteľom v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej mu bolo zo strany navrhovateľa poskytnutých 448,- Eur, s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %, ktorý úver sa odporca zaviazal navrhovateľovi splatiť v 10 mesačných splátkach po 50,79 Eur, čo úhrnom predstavuje čiastku 507,90 Eur s dátumom prvej splátky 01.05.2009. Z hlavy 6 § 3 úverových zmluvných podmienok navrhovateľa vyplýva, že strany si dojednali právo veriteľa vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania sa dlžníka s úhradou 2 splatných splátok úveru, alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. V § 6 tejto hlavy si ďalej strany pre prípad omeškania dlžníka s úhradou mesačných splátok dojednali povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by navrhovateľovi vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Zo splátkového kalendára odporcu vyplýva, že odporca uhradil doposiaľ navrhovateľovi len sumu 382,91 Eur. Poslednú peňažnú sumu uhradil odporca navrhovateľovi dňa 23.11.2009. Pri právnom posúdení veci súd vychádzal z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere zo dňa 01.04.2009. Touto právnou úpravou bol v rozhodnom čase zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 2 písm. b), § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom, podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 5, § 53 ods. 4/ písm. k/, § 53 ods. 8, § 545a veta prvá a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a podľa § 153 ods. 4 O.s.p. súd zisťoval, či predmetná zmluva o úvere neobsahovala neprijateľnú podmienku a či nie je v rozpore s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ predloženou zmluvou o úvere v konaní jednoznačne preukázal, že medzi ním ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 448 Eur a odporca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky navrhovateľovi vrátiť v 10 mesačných splátkach po 57,79 Eur, teda úhrnom 507,90 Eur, s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1

%, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %. Túto súd považoval za neprimerane vysokú v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk zverejnených na internete ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré boli vo výške 11,4731 % ročne. Keďže úrok z úveru je vlastne cenou za poskytnutý úver, súd ho nemôže posudzovať ako neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka, ale iba podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda či nie je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd považoval RPMN vo výške 32,1 % ročne, s priemernou hodnotou RPMN 49,23 % v rozpore s dobrými mravmi a priznal navrhovateľovi iba úrok vo výške 7,06 % ročne, tak ako bol poskytovaný bankami. Úrok vo výške 7,06 % ročne zo sumy 448,- Eur za obdobie 10 mesiacov predstavuje sumu 26,36 Eur. Teda odporca mal povinnosť zaplatiť úver vo výške spolu 490,82 Eur. Odporca zaplatil z dlhu sumu 474,36 Eur a zostal dlh vo výške 91,45 Eur. Odporca zastúpený opatrovníčkou nespochybnil nárok navrhovateľa právne relevantnými skutočnosťami, ani nepreukázal, že by si povinnosť voči navrhovateľovi v celom rozsahu splnil. Z týchto dôvodov súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi žalovanú sumu vo výške 91,45 Eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 12,19 Eur, ktorú považoval za primerane vysokú, celkom sumu vo výške 103,64 Eur, tak ako uviedol vo výroku rozsudku. V zostávajúcej časti súd návrh z vyššie uvedených dôvodov ako nedôvodný zamietol. Odporca sa tým, že neuhradil dlh v lehote dohodnutej splatnosti (01.10.2010) dostal do omeškania s plnením dlhu. Súd preto priznal navrhovateľovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj úrok z omeškania vo výške 0,024% denne (8,76% ročne), pričom výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, a to vo výške úroku 1,0% k tomu 8% bodov, čiže 9% ročne. Navrhovateľ si uplatnil menej a súd mu priznal úrok v ním uplatnenej výške. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ si uplatnil pohľadávku v sume 164,56 Eur a súd priznal 103,64 Eur, t.j. v 63% mal navrhovateľ úspech, v 37% neúspech pričom jeho neúspech je zároveň úspechom odporcu. Pomer úspechu a neúspechu je 26 % (63-37). Súd preto priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 26% zo sumy 16,50 Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu, a to v sume 4,29 Eur, ktoré bude odporca povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľa. Lehotu na splnenie povinnosti uloženú súdnym rozhodnutím určil súd podľa § 160 ods.1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku, a to jeho výrokovej časti o zamietnutí návrhu v ostatnej časti podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Dôvodil tým, že súd prvého stupňa v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s posúdením odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, pretože je nezrozumiteľná, vyvoláva dojem zamieňania si jednotlivých pojmov a nie je ani náležite odôvodnená, z čoho je zjavné, že napadnutý rozsudok je nezrozumiteľne odôvodnený. Mal za to, že porovnávať RPMN a priemernú hodnotu RPMN, ktoré sú podstatnými náležitosťami úverovej zmluvy s výškou úrokovej sadzby, ktorá je ďalšou samostatnou náležitosťou úverovej zmluvy je nesprávne. Kým úrokové sadzby, resp. priemerné úrokové miery bánk zverejňuje na svojej stránke Národná banka Slovenska, priemernú hodnotu RPMN je pri uzatváraní úverovej zmluvy možné zistiť na stránke Ministerstva financií SR ako súhrnné informácie o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Mal za to, že odplatu dojednanú v úverovej zmluve, t. j. úrokovú sadzbu a ďalšie poplatky, je potrebné posudzovať v zmysle vtedy platnej právnej úpravy, konkrétne podľa nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. V čase podpísania úverovej zmluvy bola priemerná hodnota RPMN určená vo výške 49,23% a vážený priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov bol uvedený vo výške 18,98 %. V nadväznosti na vyššie uvedené bol presvedčený, že ročná percentuálna miera nákladov uvedená v napadnutej úverovej zmluve vo výške 32,1% nebola v rozpore s dobrými mravmi, ale bola platne v zmysle platnej legislatívy dojednaná. Žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu v zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu - vo výroku, ktorým bol návrh čiastočne zamietnutý /§ 212 ods. 1 O.s.p./ bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje zamietajúce rozhodnutie /ohľadne zmluvného úroku/ na tom právnom názore, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 448 Eur a odporca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky navrhovateľovi vrátiť v 10 mesačných splátkach po 57,79 Eur, teda úhrnom 507,90 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %. Túto súd považoval za neprimerane vysokú v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk zverejnených na internete ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré boli vo výške 11,4731 % ročne. Dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 32,1 % ročne, s priemernou hodnotou RPMN 49,23 % je podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v rozpore s dobrými mravmi, a preto priznal navrhovateľovi iba úrok vo výške 7,06 % ročne, tak ako bol poskytovaný bankami.

Aj keď súd prvého stupňa správne posúdil, že medzi účastníkmi vznikol úverový vzťah, ktorý má spotrebiteľský charakter, a preto ho aj správne posudzoval podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, právnych predpisov účinných v čase uzavretia úverovej zmluvy /dňa 01.04.2009/, je jeho rozhodnutie v zamietajúcej časti nezrozumiteľné, a tým aj nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa v odôvodnení uvádza, že dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 32,1 % ročne s priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov 49,23 % je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je neprimerane vysoká v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk zverejnených na internete ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré boli vo výške 11,4731 %. Preto určil úrok vo výške 7,06% tak, ako bol poskytovaný bankami. Z tohto odôvodnenia však nie je celkom jasné, či súd prvého stupňa za neprimerane vysokú považoval ročnú percentuálnu mieru nákladov a z akých dôvodov, alebo ročnú úrokovú sadzbu v dohodnutej výške 21% a ako vypočítal, že správna úroková sadzba z poskytnutej pôžičky mala byť 7,06 %. V tomto treba dať za pravdu aj navrhovateľovi, že súd prvého stupňa si dostatočne nevyjasnil, čo znamená ročná percentuálna miera nákladov a čo dohodnutá úroková sadzba, keď pri ich posudzovaní bolo treba vychádzať aj z nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom úrokové sadzby sú zverejňované na stránke Národnej banky Slovenska a priemernú hodnotu RPMN je možné zistiť na stránke Ministerstva financií SR.

Odôvodnenie rozhodnutia musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne odôvodnený. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozsudok súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Zatiaľ sa javí v danej veci, že predčasný a nepreskúmateľný je záver súdu prvého stupňa, že ročná percentuálna miera nákladov vo výške 32,1 % s priemernou hodnotou RPMN 49,23 % je neprimerane vysoká v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk. Odvolací súd poukazuje na to, že s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk možno porovnávať len dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 21% a výška ročnej percentuálnej miere nákladov sa vypočítava podľa vzorca uvedeného v prílohe zák. č. 258/2001 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku, ktorým v ostatnej časti návrh zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ a f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní bude dôsledne posudzovať dohodnutú úrokovú mieru a ročnú percentuálnu mieru nákladov v súvislosti s úverovým vzťahom a vzhľadom na spotrebiteľský charakter úveru posúdi, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Až potom na základe vyhodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ust. § 132 O.s.p. bude možné vyporiadať sa so všetkými skutočnosťami rozhodujúcimi pre právne posúdenie veci a potom znova rozhodnúť rozsudkom (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Vysloveným právnym názorom je súd prvého stupňa viazaný /§ 226 O.s.p./.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa ak o trovách celého konania /§ 224 ods. 3 O.s.p./.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.